

Kenmerk	W09.03.0085/V
Datum advies	21 maart 2003
Vindplaats	Bijvoegsel Staatscourant 10 juni 2003, nr 108

Volledige tekst

Ontwerpbesluit houdende de aanwijzing van onroerende zaken ter onteigening ten algemenen nutte ten behoeve van de aanleg van een deel van de nieuw aan te leggen hoofdwegenstructuur met bijkomende werken ten behoeve van de ontsluiting van de VINEX-locatie Vathorst in de gemeente Amersfoort.

Krachtens machtiging van Uwe Majesteit heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat met een schrijven van 28 februari 2003, no.HKW/R 2003/2392, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een voordracht met ontwerpbesluit, houdende de aanwijzing van onroerende zaken ter onteigening ten algemenen nutte ten behoeve van de aanleg van een deel van de nieuw aan te leggen hoofdwegenstructuur met bijkomende werken ten behoeve van de ontsluiting van de VINEX-locatie Vathorst in de gemeente Amersfoort.

Uit de “overige overwegingen” van het ontwerpbesluit blijkt dat de planologische grondslag voor het te maken werk waarvoor onteigend wordt, de aanleg van een deel van de nieuw aan te leggen hoofdwegenstructuur met bijkomende werken ten behoeve van de ontsluiting van de VINEX-locatie Vathorst, wordt gevormd door het vigerende bestemmingsplan “Vathorst” en enkele daarop gebaseerde uitwerkingsplannen. Daaruit moet volgens de Raad van State worden geconcludeerd dat de onteigening strekt tot uitvoering van dit bestemmingsplan. Dit geeft aanleiding tot de vraag waarom in het ontwerpbesluit niet gekozen is voor titel IV van de onteigeningswet als basis voor het ontwerpbesluit maar voor titel IIa. In dit verband verwijst de Raad naar zijn advies van 19 februari 1999, no.W09.99.0015/V, inzake een onteigening in de in de gemeente Enschede. *(zie noot 1)*

De Raad adviseert op deze vraag in het ontwerpbesluit in te gaan.

De Raad van State geeft U in overweging in dezen een besluit te nemen, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De Vice-President van de Raad van State

Nader rapport (reactie op het advies) van 1 april 2003

De Raad brengt in genoemd advies naar voren, dat uit de “Overige overwegingen” van het ontwerpbesluit blijkt dat de planologische grondslag voor het te maken werk waarvoor onteigend wordt, te weten de aanleg van een deel van de nieuw aan te leggen

hoofdwegeninfrastructuur met bijkomende werken ten behoeve van de ontsluiting van de VINEX-locatie Vathorst, wordt gevormd door het vigerende bestemmingsplan "Vathorst" en enkele daarop gebaseerde uitwerkingsplannen.

Uit het voorgaande moet volgens de Raad worden geconcludeerd dat de onteigening strekt tot uitvoering van dit bestemmingsplan. Dit geeft aanleiding tot de vraag waarom in het ontwerpbesluit niet is gekozen voor Titel IV van de onteigeningswet als basis voor het ontwerpbesluit maar voor Titel IIa van deze wet. In dit verband verwijst de Raad naar zijn advies van 19 februari 1999, no.W09.99.0015/V, inzake de onteigening in de gemeente Enschede (Stcrt.1999, 89, Supplement "Advies van de Raad van State"). De Raad adviseert op deze vraag in het ontwerpbesluit in te gaan.

Naar aanleiding van deze opmerking van de Raad van State merk ik het volgende op. De Raad merkt terecht op, dat het vigerende bestemmingsplan "Vathorst" en enkele daarop gebaseerde uitwerkingsplannen de planologische grondslag vormt voor het te maken werk in de gemeente Amersfoort.

Genoemde planologische grondslag bestaat uit enig ruimtelijk (ontwerp)besluit dat niet "slechts" ziet op de benodigde ruimtelijke reservering voor het te maken werk, maar (thans) het juridisch kader vormt waarbinnen een integrale afweging van belangen, inclusief verkeerstechnische belangen, plaats heeft. Of, en zo ja, op welke wijze infrastructuur als resultante van bedoelde belangenafweging aan de orde komt in een (vastgesteld) ruimtelijk besluit is derhalve voor de eventueel te doorlopen onteigeningsprocedure in zoverre van belang dat daarmee nut en noodzaak van het werk waartoe onteigend wordt in hoofdzaak wordt gegeven.

Ik merk in dit verband nog op, dat in de kroonjurisprudentie voor het kunnen starten van de administratieve onteigeningsprocedure het vereiste geldt dat een aanvang is genomen met de planologische inpassing van het project. Hierbij geldt dat een anticipatieprocedure als bedoeld in de artikelen 19 en 19a van de Wet op de Ruimtelijke Ordening dan wel een bestemmingsplanprocedure op grond van deze wet moet zijn gestart. Hierbij geldt bovendien, dat belanghebbenden de mogelijkheid moeten hebben tot het naar voren brengen van zienswijzen in een planologische procedure voorafgaand aan of ten minste gelijktijdig met de mogelijkheid tot het naar voren brengen van zienswijzen in het kader van de onteigening.

Terugkomend op de opmerking van de Raad, kan ik deze niet volgen in zoverre dat de onderhavige onteigening op grond van Titel IIa van de onteigeningswet kennelijk strekt tot uitvoering van het bestemmingsplan "Vathorst" en enkele uitwerkingsplannen. Dit plan dient opgevat te worden als de vereiste planologische grondslag voor de onderhavige onteigening. Het enkele feit dat in deze ruimtelijke besluitvorming naast het onderhavige deel van de hoofdwegenstructuur enige andere planonderdelen (handelende over de VINEX-locatie Vathorst) aan de orde komen doet hier niet aan af.

In de onteigeningspraktijk op grond van Titel IIa van de onteigeningswet staat het de verzoeker om onteigening in het verlengde van bovenstaande in beginsel vrij om een keuze te maken tussen toepassing van deze titel of Titel IV van de onteigeningswet. Een dergelijke opvatting van het onteigeningsrecht is recent door de Hoge Raad der Nederlanden in het arrest van 20 december 2000, nr. 1291, Van der Ven/Eindhoven, bevestigd door aan te geven

dat de overige titels in de onteigeningswet geen bijzondere regelingen vormen ten opzichte van Titel IV van deze wet in die zin dat de onteigenende partij, indien de onteigening zowel op Titel IV als op Titel IIa zou kunnen worden gebaseerd, verplicht zou zijn de laatste weg te volgen.

Uiteraard is voor toepassing van Titel IIa van de onteigeningswet van belang dat het werk waarvoor onteigend wordt onder de reikwijdte van deze titel te brengen is (KB van 6 februari 2003, nr.03.000509, gemeente Geldermalsen, Stcrt. 20 februari 2003, nr. 36).

Gelet op het bovenstaande kom ik tot de conclusie dat het ontwerpbesluit geen aanpassing behoeft.

Ik moge U hierbij het ontwerpbesluit doen toekomen en U verzoeken overeenkomstig dit ontwerp te besluiten.

De Minister van Verkeer en Waterstaat

---

(1) Supplement "Advies van de Raad van State" van Stcrt. 999, 89.